УЧИЛИЩНА ПОЛИТИКА

за противодействие на тормоза и насилието между учениците

през учебната 2026/2027 година

Училищната политика е разработена въз основа на „Механизъм за противодействие на училищния тормоз и насилие между децата и учениците в училище“, утвърден със заповед №РД 09- 5906/28.12.2017 г. на министъра на образованието и науката. Документът се състои от две основни части - алгоритъм за прилагането му и приложения. В първата част се разясняват понятията „насилие” и „тормоз”, видовете поведение, които те включват, както и белезите, по които да бъдат разпознати. Тази част е информативна и с нея трябва да бъдат запознати всички служители в училището. Във втората част на документа се разглеждат задължителните елементи на училищната политика за противодействие на тормоза. В тази част се разясняват дейностите по превенция и интервенция (реакция), които се осъществяват на равнище училище и на равнище клас, включването на родителите като неизменен участник в процеса на превенция и на интервенция, както и се очертават основните ресурси, които училището и съответно Министерство на образованието и науката трябва да осигурят, за да може ефективно да се противодейства на насилието.

Тормозът в училище обхваща широк спектър от прояви. Това е явление със сериозни размери, което оставя дълготрайни последици върху психичното здраве и поведението както на децата, които търпят насилие, така и на онези, които го извършват или наблюдават. „Насилие“ над дете е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водеща до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, което може да се осъществява в семейна, училищна и социална среда.

• Физическо насилие е „причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание, без разстройство на здравето”.

• Психическо насилие „са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя, настойника, попечителя или на лицето, което полага грижи за детето, да осигури подходяща подкрепяща среда”.

• Сексуално насилие и злоупотреба над дете според определението на СЗО е „участието на дете в сексуални действия, които той или тя не разбира напълно и за които не е в състояние да даде информирано съгласие, или за които детето не е подготвено от гледна точка на развитието си и не може да даде съгласие, или които са в нарушение на законите или социалните табута на обществото”.

• „Пренебрегване“ е неуспехът на родителя, нстойника и попечителя или на лицето,

което полага грижи за детето да осигури развитието на детето в една от следните области: задраве, образование, емоционално развитие, изхранване, осигуряване на дом и безопасност, когато е в състояние да го направи. Насилието може да бъде от възрастен към дете, между деца и от дете към възрастен.

Тормозът спада към насилието над дете и се третира с мерките на Закона за закрила на детето. Според чл. 7. ал. 1 и 2 от Закона за закрила на детето, всяко дете има право на закрила от насилие и всеки, на когото стане известно за дете, преживяло насилие, е длъжен да сигнализира органите по закрила. Тормозът, независимо от това как се упражнява, е деструктивен и опасен вид насилие /злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете; извършва се от позиция на силата, като едната страна използва доминиращата си позиция да нарани другата физически или психически, да я унизи или изолира от социалния живот; повтаря се многократно във времето, а не е еднократен и изолиран акт на агресия.

• физически тормоз - например, блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;

• вербален тормоз - словесни изрази, които имат за цел унижат и оскърбят детето на база раса, пол, религия, сексуалност, увреждане или друго, с което се подчертава различие от останалите, включва подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;

• психически тормоз - например, подмятане, подигравне, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;

• социален тормоз - например, избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на злобни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране;

• сексуален тормоз - представлява всяка форма на нежелано словесно, несловесно или физическо поведение със сексуален характер, имащо за цел или водещо до накърняване на достойнството на лицето, и по-специално създаване на смущаваща, враждебна, деградираща (принизяваща), унизителна или обидна обстановка.

Тормозът може да се случва както във физическата среда, така и във виртуалната среда (кибертормоз) - чрез интернет или мобилен телефон. Тук спада разпространяването на: - обидни, заплашителни и подигравателни текстови съобщения по мобилен телефон, електронните средства за комуникация или в социалните мрежи; - разпространяване на материали, които уронват достойнството на детето или го унижават: снимането на детето с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видеозапис в интернет или по други канали без негово съгласие, кражба на самоличност, разпространение на слухове в социалните мрежи др.

1. Принципи, ценности, философия

Основен принцип при изграждането на училищна политика за противодействие на тормоза в училище е прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда. За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, да се формират ценности, да се създадат правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз в училище.

Политиката за превенция и интервенция на насилието и тормоза се основава на споделени ценности, философия, норми, правила и традиции за участие и взаимодействие на директора, педагогическия и непедагогическия персонал, родителите и учениците в изграждането на сигурна среда. Тя трябва да се базира на

основни принципи и положения, да съдържа цели, стратегии, очаквани резултати и отговорности за всички участници в процеса на предучилищното и училищното образование.

Причините за насилието и тормозът са много и комплексни. Училището трудно би могло да повлияе на всички. То може обаче успешно да намали тези фактори, които са свързани със средата в училище и които допринасят за проявата на агресия и за утвърждаване на агресивни модели на поведение чрез:

- системни усилия за възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията;
- подобряване на физическата среда в училище (с фокус върху класните стаи), която не съдържа предпоставка за изява на агресивното поведение и в същото време създава условия за формирането на класа като общност;
- работа с нагласите към ученето, които намаляват съревнователния елемент между учениците за сметка на екипната работа и споделяне на проблеми в общността на класа, както и проектно-базирано обучение, включително и изнесени дейности, които дават отлични резултати в тази посока;
- следване на последователни стъпки за подкрепа и разбиране на последиците от насилието и за справяне с неприемливото поведение на децата, които не наблягат на наказанието.

Училищната политика се реализира на равнище училище и на равнище клас, като на всяко едно от тези равнища се осъществяват дейности по превенция и интервенция (реакция).

Превенцията на тормоза включва комплекс от мерки, които имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието. Превенцията поставя приоритет върху дейности на равнище клас, например създаване на правила на отношения в класа, морално възстановяване на щета, тематични дискусии, регулярно провеждани в часа на класа или по друго време. Дискусиите са възможност в класа да се поставят за обсъждане въпроси, които вълнуват или смущават децата, като по този начин се създава пространство за отработване на агресията чрез говорене, разиграване на ситуации, тяхното обсъждане и съответно осмисляне.

Интервенциите включват действия и мерки, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на тормоз, като се отчитат индивидуалните потребности на всяко дете, въвлечено пряко или косвено в ситуацията, и се прилага принципа на най-добрия интерес на детето. В по-голямата си част интервенциите включват отговора на училището при възникнали ситуации на тормоз.

2. Основни цели на политиката за превенция и интервенция на насилието

- Да създаде позитивна култура и климат в училище;
- Да повиши осведомеността на всички участници в училище, че насилието е неприемливо поведение;
- Да разработи система за превенция, която създава условия за превантивна работа с класа и включва учениците в образователни дейности, които да ги запознават с различни форми на насилие и тормоз;
- Да създаде система за интервенция, като разработи ясни съществуващи правила и процедури във връзка с всяка една проява на насилие и тормоз;
- Да създаде система за предоставяне на подкрепа за пострадалите и

въвлечените в ситуациите на насилие и тормоз;

- Да създаде устойчива система на обучителни дейности, механизми за сътрудничество с други външни служби, организации или институции, изграждане на ефективна система за дежурство;
- Да създаде механизми за проследяване на ефективността от даеностите за превенция и интервенция.

3. Специфични принципи, на които да се базира политиката за сигурна образователна среда

- Позитивна култура и климат, които приемат различието и разнообразието и се основават на принципите на приобщаващото образование; насърчават взаимоотношенията на уважение сред цялата общност, дават възможност за развитие на сигурна среда, в която учениците открито да споделят и обсъждат теми, свързани с насилието;
- Ефективно лидерство;
- Споделяне разбирането за насилието и тормоза и последиците;
- Въвеждане на образователни стратегии и дейности за превенция, които развиват емпатия и уважение сред учениците;
- Системност и регулярност при вписване, изясняване и прилагане на мерки и последващи действия в случаите на насилие и тормоз;
- Партньорство с родителите.
- Непрекъсната оценка и проследяване на ефективността на цялостната политиказа превенция и интервенция на насилие и тормоз.

4. Разработване и въвеждане на система за предотвратяване и противодействие тормоза

На училищно ниво са залегнали принципи и ценности за ненасилие, основаващи се на комуникация, мотивация, корекция и добра организация.

4.1. Дейности на равнище училище:

А/Превенция на тормоза на ниво училище включва следните дейности:оценка на проблема, създаване на координационен съвет, изготвяне на план за противодействие на училищния тормоз и създаване на единни училищни правила.

1. Оценка и анализ на проблема в ПГТЕ „Христо Ботев“ се извършва в началото и в края на учебната година (пакет от психологически инструменти - *Приложение 3)* и се организира от училищното ръководство и психолога. За тази цел се използват инструменти като анкети с ученици и учители, разговори с родителите, превантивни дейности с представители на институциите и др. Чрез оценката на проблема се дава отговор на въпросите: Осъзнава ли се проблемът и какво се знае за него? Кои видове и какви форми на тормоз има в училището? Колко често те се проявяват? Къде са местата, на които най-често се случват? Кои са участниците? Как се е реагирало до момента? Какво следва да се предприеме, за да бъде реакцията ефективна?

Резултатите от оценката и наличието на проблем се обсъждат на педагогически съвет с участието и на непедагогическия персонал, а в подходящ формат - и с родителите и децата. Правилата и процедурите за недопускане на прояви на насилие и тормоз в ПГТЕ „Христо Ботев“ е необходимо да се допълват и актуализират; да се изгради система за превенция в клас - учениците да бъдат включени в подходящи образователни дейности, ателиета, които да ги възпитават в уважение и толерантност към различията,

да изграждат етика на взаимоотношенията, кое поведение е приемливо и кое - не и как да реагират на неприемливо поведение. Необходимо е възпитаване у децата на социални умения и нагласи, които не допускат насилие във взаимоотношенията.

2. Създаване на координационен съвет - Гимназията има изграден Координационен съвет с ясни функции и делегирани отговорности, който отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с тормоза.

3. Изготвяне на план за противодействие на училищния тормоз за съответната учебна година На базата на извършената оценка в началото на всяка учебна година координационният съвет изготвя план за съответната учебна година за противодействие на училищния тормоз. Този план съдържа описание на всички дейности по превенция и интервенция и е със срок една учебна година.

4. Създаване на единни училищни правила. Създаването на единни училищни правила е неизменна част от превантивните дейности, които се предприемат на равнище училище. Този процес се свързва със следните дейности:

4.1. формулиране на общоучилищни правила на поведение и ценности;

4.2. договаряне на единен механизъм, включително разписани ясни отговорности, за реагиране при всяка проява на тормоз и насилие;

4.3. разработване на предложения за промени в Правилника за дейността на училището и обсъждането им с училищната общност; Приемане на съгласуваните промени;

4.4. прилагане на програми за развитие на личните и социалните умения на децата;

4.5. ясно разпределение на конкретни отговорности на всички служители в училището;

4.6. подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, в които на етапа на оценка е установено, че има риск от извършване на насилие/ тормоз;

4.7. подобряване на системата за съобщаване на случаи на тормоз (въвеждане на нови форми и канали, гарантиране на конфиденциалността);

4.8. включване на експерти, родителите, отговорните служби, организации и специалисти, както и самите ученици в процеса на създаване и реализиране на всички интервенции;

4.9. повишаване квалификацията на учителите и помощния персонал чрез провеждане на специализирани обучения за справяне с критични ситуации и за превенция и противодействие на насилието и тормоза в училище;

4.10. подобряване на физическата среда в училище за недопускане на насилие/тормоз в училище и за създаване на условия за формирането на класа като общност;

4.11. насочване към здравни и социални услуги за децата и техните семейства.

Б/ Интервенцията на ниво училище включва водене на училищен дневник и процедури за управление на информацията, иницииране на работа по случай и насочване на случай към други служби.

1. Водене на училищен дневник със случаи и управление на информацията. Дневникът със случаи в ПГТЕ „Христо Ботев“ се създава единствено за целите на анализа и планирането на цялостна училищна политика за противодействие на насилието и тормоза в училище. В Дневника със случаи се документират единствено ситуациите, съответстващи на нива две и три според приетата класификация (Таблица /), при които е необходима и намесата на координационния съвет. Ситуацията, която следва да се впише в Дневника със случай, съдържа следната информация: дата; какво се е случило - кратко описание на ситуацията, кога се е случило, кои са участниците; кой служител е регистрирал ситуацията - име и подпис; какво е предприето като действия (интервенция); кои отговорни участници са информирани (институции, органи,

родители); как е приключила ситуацията или на какъв етап е и какво предстои.
На базата на вписаните ситуации, координационният екип извършва оценка на риска. Екипът е отговорен за анализа и разпознаването на ученици, които участват и се въвличат в ситуации на тормоз, без значение дали извършват проявите или са пострадали от насилието. Анализът е подчинен на цели за извеждане на необходимост от индивидуална работа по случай с ученик, който се намира в ситуация на риск. Екипът създава процедура за откриване и работа по случай в училище.

2. Процедура за откриване и работа по случай и предприемане на индивидуална работа по случай с ученик на базата на направения анализ, координирането на работата се осъществява от класния ръководител. Информацията за вписаните в Дневника случаи на училищен тормоз се съхранява само при психолога, или по изключение, при друг член на координационния съвет, определен от директора на училището.

3. Насочване на случай от ПГТЕ към други служби.
При идентифициране на ситуация на тормоз, следва незабавно да се уведомят органите за закрила на детето: ОЗД и/или полиция. Уведомяването е задължение на всеки гражданин по силата на Закона за закрила на детето (ЗЗД), следователно сигнал до отдел „Закрила на детето“ и/или Районно управление „Полиция" трябва да подаде гражданинът или служителят на училището, идентифицирал тормоза. Това може да бъде учител, възпитател, директор, психолог, служител от непедагогическия персонал, както и Координационният съвет като колективен орган. Конкретните стъпки при подаване на сигнал за тормоз към външни служби са представени в Приложение 2. Уведомените институции започват проверка на сигнала по реда на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция.

4. Дейности на равнище клас:

А/ Превенция на тормоза на равнище клас включва обучителни дейности и работа с класа. При работа на равнище клас се прилагат всички форми на групова работа, решаване на казуси, ролеви игри, споделяне на опит, като се използват възможностите на часа на класа, учебни предмети от задължителните учебни часове, различни извънкласни и извънучилищни дейности. Водеща роля в тях има класния ръководител. Необходимо е да се извеждат теми от учебното съдържание, които може да се използват за работа и анализ по проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите и т.н. Целта е да се създаде пространство, в което се говори открито за тормоза и се работи за формирането у децата на нагласи и социални умения, недопускащи насилие, като например емпатия, толерантност и уважение към различията, решаване на конфликти и др. Децата трябва да се стимулират първо сами да дават отговори на поставените въпроси, а след това да се предлагат официални дефиниции. Всяка първа дискусия трябва да започне с договаряне на правилата за работа, като например - всеки има право да каже какво мисли, всеки има право да бъде изслушан, мненията не се омаловажават и т.н. Основните теми могат да бъдат:
1. Какво представлява тормозът, разпознаваме ли го и как можем да докладваме за случаи на тормоз?
2. Какви са преживяванията на извършителя, последователите, потърпевшия и наблюдателите? (някои видове поведение като присмиването може да изглеждат като игра или шега, но обиждат и водят до негативни емоции у този, към когото са насочени и

до това той да се чувства унизен или заплашен).
3. Как се чувстваме, когато видим прояви на тормоз и какво правим?
4. Какво можем и искаме да направим?
5. Кои са основните ценности, правила на поведение, които следва да приемем? Как можем да ги прилагаме?
6. Използване на подход, ориентиран към децата, подхода за работа с връстници и осигуряване на условия за участие на учениците, които да станат естествените помощници при реализирането на дейностите по превенция и ползване на организацията на ученическите съвети, различни инициативи, идващи от децата и др.

Разглеждането на последната тема трябва да завърши с изработването на общи правила на поведение и договаряне на процедура, в случай на нарушаване на правилата. Правилата се пишат и се поставят на видно място в класната стая, за да могат учениците да се придържат към тях в конкретни ситуации.

Б/ Интервенцията на равнище клас се отнася до ситуациите от ниво едно и две според приетата класификация (Таблица 1). Необходимо е да се реализират съвместни действия между класен ръководител или учител и психолог. Когато са налице поредица от ситуации от първо ниво, в което са въвлечени различни участници, може да се предприемат допълнителни занятия с целия клас с подкрепата на психолога. За целта би могъл да се покани и външен за училището специалист. Ако са налице други повторяеми фактори - например ситуациите се случват по едно и също време или в един и същи час и т.н., тези фактори следва да се вземат предвид и по преценка на класен ръководител и/или учител, който ги констатира, да се информира координационния съвет. Ситуацията от второ ниво се вписва в Дневника за случаи на тормоз, като са определени участниците, направен е анализ от координационния съвет и са предприети мерки, които могат да включват индивидуална работа по случай и/или работа с класа/класовете. Съвети към учителя (насоки за интервенцията справяне с различни ситуации на тормоз са поместени в Приложение 1.

5. Включване на родители

Привличането на родителите е важна част от реализирането на училищната програма и важно условие за нейната ефективност. Родителите се привличат като партньори в дейностите по превенция, както и в случаите на интервенция. Родителското съдействие може да има различни измерения, като:

• родители - специалисти от областта на помагащите професии (психолози, социални работници, медиатори, лекарии др.) или други професии, които могат да бъдат полезни, включително журналисти, спортисти, драматурзи, композитори, музиканти, художници, режисьори и други, с чиято помощ могат да се реализират ценни училищни инициативи;

• родители, които могат да се включат в групи за придружаване на определени групи деца по пътя от дома до училището и обратно;

• родители, които могат да станат посредници между училището и родителите или други организации и институции;

• родители, които могат да осигуряват ресурси - в натурални показатели, услуги или финансови средства, за изпълнение на училищните дейности. При включване на родителите се има предвид следното:

- във всички случаи е необходимо родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията;
- родителите да не критикуват другото дете или групата деца. а да се опитат да погледнат

на ситуацията през погледа на другата страна;
- родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и неглижирането на другото дете или деца от тяхна страна само ще задълбочат конфликта;
- разговорът трябва да бъде проведен на подходящо място, в партньорски взаимоотношения, като се предостави отворено пространство за споделяне на техните опасения и гледни точки;
- от разговора могат да бъдат изведени конкретни договорености кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат;
- учителят може да насочи родителите за консултация с училищния психолог или с други специалисти при необходимост - в случай на отказ от страна на родителите за съдействие или възпрепятстване от тяхна страна на действията на училището учителят следва да се обърне към координационният съвет за обсъждане на случая

6. Ресурсна обезпеченост

Училищното ръководство е необходимо да осигури:
6.1. проучване на необходимостта от повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти в областта на справяне с училищния тормоз и провеждане на обучение за служителите;
6.2. изградени механизми за взаимодействие с различни институции;
6.3.обучени специалисти за интервенция в ситуации на тормоз в училището, а при липса на такива да се обърне към външни за училището специалисти, които са обучени за интервенция в ситуации на тормоз;
6.4. информация, материали по темата за насилието и тормоза в училище, информация за наличните ресурси в общността и други;
6.5 ежегодно обучение на служителите по теми, свързани с насилието и тормоза

АКТУАЛИЗАЦИЯ ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Настоящият раздел е неразделна част от документа. При противоречие се прилага действащата нормативна уредба и утвърденият от министъра на образованието и науката механизъм. Документът се преглежда след оценката на ситуацията и при нормативна промяна.

Принципи и минимални стандарти

- Незабавно осигуряване на безопасност и прекратяване на насилието; без публично разпитване или конфронтиране на засегнатите ученици.
- Изслушване на детето спокойно, насаме и без внушаващи въпроси; действия в най-добрия интерес на детето и недопускане на вторична виктимизация.
- Разграничаване на еднократен конфликт от тормоз чрез повторяемост, намерение за вреда и неравнопоставеност на силите; всяка проява на насилие се оценява независимо от етикета.
- Еднакво третиране на присъствен и онлайн инцидент, когато засяга безопасността, достойнството или участието на ученика в училищния живот.
- Поверителност по принципа „необходимост да се знае“, законосъобразно документиране и ограничен достъп до чувствителни данни.
- Подкрепа за пострадалия, работа с извършителя и свидетелите; възстановителни практики само когато са безопасни, доброволни и не заменят мерките за закрила.

Прилагане на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование

- Дейностите за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение се планират и отчитат като обща подкрепа за личностно развитие по ЗПУО; училището изпълнява задължението си по чл. 185 ЗПУО чрез координирани усилия на всички участници.
- Съгласно чл. 26 от Наредбата подкрепата въздейства върху вътрешната мотивация и включва психологическа подкрепа за ученици, педагогически специалисти и родители. Конкретните дейности и резултатите се съобщават на родителя по реда на чл. 31.
- При липса на напредък след предоставена обща подкрепа се преценява необходимостта от оценка на индивидуалните потребности и допълнителна подкрепа по чл. 32 от Наредбата; при необходимост директорът организира екип за подкрепа за личностно развитие.
- Институционалната политика следва цялостния подход по чл. 44 от Наредбата и се основава на непроменения Механизъм на МОН и алгоритъма за прилагането му.
- За преодоляване на проблемното поведение могат да се прилагат разговор с класния ръководител, посредничество при конфликт, консултиране с психолог/педагогически съветник, група за социални умения, наставничество и подходяща дейност в полза на класа/училището по чл. 45–53 от Наредбата. Медиация не се използва при насилие, дисбаланс на силите или риск за пострадалия.
- Мерките за подкрепа, закрила и безопасност не се отлагат и не се заменят от дисциплинарна процедура. При откриване на процедура за санкция се спазват чл. 199–205 ЗПУО и чл. 64–69 от Наредбата: уведомяване на родителя, право на ученика да бъде изслушан в присъствието на психолог или педагогически съветник, участие на родителя и мотивиран акт.

Единна последователност при сигнал

Етап	Действие	Отговорност	Документ
1. Безопасност	Прекратяване на действието; първа помощ; 112 при непосредствена опасност.	Всеки служител	Кратка фактическа бележка
2. Уведомяване	Незабавно уведомяване на директор/заместник-директор и член на УКС.	Приелият сигнала	Регистриран сигнал
3. Оценка	Факти, риск, ниво по класификацията, нужда от външни органи.	Директор и УКС	Оценка на риска
4. Закрила	При данни за дете в риск – сигнал до ОЗД/ДСП; при престъпление или опасност – МВР/112.	Директор/определено лице	Изходящ сигнал
5. План	Мерки за безопасност, подкрепа, работа с участниците и родители; отговорници и срокове.	УКС/ЕПЛР	План за подкрепа
6. Проследяване	Проверка след 48 часа, 2 седмици и 1 месец или по-често според риска.	Определен координатор	Запис за проследяване

Канали за помощ и сигнализиране

- В училището: класен ръководител, учител, педагогически съветник/психолог, заместник-директор или директор; лично, писмено, по телефон или по официалната електронна поща.
- При непосредствена опасност: Единен европейски номер 112.
- Национална телефонна линия за деца: 116 111. Сигнал до отдел „Закрила на детето“ към дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на детето.
- Сигнал, съдържащ данни за насилие или риск за дете, се оценява и препраща незабавно по компетентност дори когато подателят не се е идентифицирал; липсата на име не е основание за бездействие по закрилата на детето.

Акценти в превенцията през 2026/2027 г.

- Социално-емоционални умения: саморегулация, емпатия, асертивно общуване, търсене на помощ и поведение на свидетеля.
- Дигитална гражданска култура: групови чатове, изключване, разпространение на изображения без съгласие, фалшиви профили, сексуализирано съдържание и отговорно използване на генерирани с ИИ изображения/глас.
- Участие на учениците при формулирането на правила, кампании и оценка на училищния климат; достъпни материали за ученици със СОП и с различен езиков профил.
- Редовно наблюдение на рисковите пространства и часове без да се стигматизират ученици; корекция на дежурствата според данните от сигналите.